

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЦИФРОВА ДИДАКТИКА

спеціальність	015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Пономарьова Марина Сергіївна

Вища освіта – спеціальності: менеджмент; підприємництво, торгівля та біржова діяльність; садівництво та виноградарство; управління закладів освіти; освітні та педагогічні науки.

Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.00.04 – економіка та управління підприємствами, (за видами економічної діяльності)

Вчене звання - доцент кафедри менеджменту

Досвід роботи – більше 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

авторка 82 фахових наукових статей та більше 86 тез та матеріалів конференцій;

співавтор 2 навчальних посібників, 6 навч-метод. посібників та 10 колективних монографій;

авторка більше 50 методичних рекомендацій;

досвід роботи у складі редакційної колегії фахового видання. Відповідальний секретар Вісника ХНАУ. Серія «Економічні науки»; Journal of management, economics and technology.

досвід роботи у складі: методичної комісії факультету, конкурсних комісій (наукових студентських робіт): Професійна освіта; Підприємництво; Економіка сільського господарства та АПК; Маркетинг; Управління проектами тощо;

досвід роботи у складі оргкомітетів та редакційних колегій з проведення Міжнародних науково-практичних конференцій;

Член Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація економістів-міжнародників; Громадська спілка «Українська асоціація освіти дорослих; Споживче Товариство «Ай.Ем.Ті.Ді.-ІНТЕРНЕТІНЛ» CS IMTDINTERNATIONAL, Українська асоціація хімічної та харчової інженерії CFE-UA

телефон

0667618843
0974170902

електронна пошта

univerms@ukr.net

дистанційна
підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Мета	формування у студентів комплексу професійних знань з теоретичних основ і розв'язання складних професійних задач забезпечення якості навчання і викладання, педагогічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах реалізації технологій дистанційного та змішаного навчання.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • здатність гармонізувати групову взаємодію учасників освітнього процесу, виявляти лідерство, використовувати сучасні технології управління • здатність усвідомлювати суть основних закономірностей психічного розвитку людини, виявляти та використовувати в практичній/дослідницькій діяльності психологічні характеристики вікових періодів, методи дослідження психології розвитку • здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин-практичні; 60 годин – самостійна робота; підсумковий контроль – залік
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p><i>Інтегральна компетентність.</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i> К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. К 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. <i>Спеціальні (фахові) компетентності</i> К 18. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі/сфери відповідно до спеціалізації. К 19. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації. К 25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.</p>	Програмні результати навчання	<p><i>Програмні результати навчання</i> ПР 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації. ПР 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності. ПР 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з виробом матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації) ПР 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально –методичний супровід</p>
--------------------	--	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

№	тема	практичне заняття	тема	Тематика
Лекція 1.	Вступ до цифрової дидактики.	ПЗ 1	Цифровізація – сучасна тенденція розвитку освіти України. Особливості «цифрових» поколінь здобувачів освіти (покоління Y, покоління Z). Поняття «дидактика» і «цифрова дидактика». Дидактичний трикутник і дидактичний тетраедр. Модель TPACK (Technological Pedagogical Content Knowledge): базові принципи, сутність. Профіль готовності педагога до цифрового навчання.	Розвиток цифрової дидактики: основні етапи та тенденції. Переваги та виклики цифрової дидактики у сучасній освіті. Використання штучного інтелекту у цифровій дидактиці. Порівняльний аналіз традиційного, дистанційного та змішаного навчання.
Лекція 2.	Загальна характеристика дистанційного та змішаного навчання.	ПЗ 2	Поняття «дистанційне навчання», «дистанційна форма», «дистанційні технології». Переваги та виклики дистанційного навчання. Поняття «змішане навчання». Основні компоненти змішаного навчання. Моделі змішаного навчання (ротація за станціями, ротація за лабораторіями, індивідуальна ротація, перевернутий клас, модель самостійного змішування, гнучка модель, поглиблена віртуальна модель). Переваги та виклики впровадження моделей змішаного навчання.	Психолого-педагогічні аспекти організації дистанційного навчання. Використання VR та AR у дистанційному та змішаному навчанні. Моделі змішаного навчання та їх особливості. Методи підвищення мотивації студентів у змішаному навчанні. Адаптивне навчання: персоналізовані підходи у змішаному середовищі.
Лекція 3.	Планування й організація освітнього процесу в умовах змішаного навчання.	ПЗ-3	Визначення цілей та формулювання очікуваних результатів навчання. Розроблення критеріїв оцінювання результатів навчання. Структурування змісту навчального матеріалу. Особливості організації освітнього процесу в умовах змішаного навчання. Види навчальної діяльності в онлайн та офлайн форматах. Організація та підтримка здорового, безпечного, розвивального, психологічно комфортного, інклюзивного віртуального освітнього середовища. Планування робочого дня педагога під час змішаного навчання. Типові помилки при організації змішаного навчання.	Вибір та налаштування LMS-систем (Moodle, Google Classroom, Canvas). Використання інтерактивних платформ (Padlet, Mentimeter, Kahoot) у змішаному навчанні. Стратегії ефективного використання відеоматеріалів у навчальному процесі. Технології та інструменти для спільної роботи в освітньому середовищі. Методи активного навчання: групові проекти та дослідження. Соціальні мережі та месенджери як платформи для колаборативного навчання.
Лекція 4.	Інструменти для змішаного навчання. Спільне (колаборативне) навчання.	ПЗ-4	Поняття «технологія» та «інструмент». Цифрові інструменти для підтримки навчального процесу (для підготовки до вивчення нового матеріалу, для подання нової інформації, для тренування, для виконання завдань, для перевірки знань, для рефлексії, для комунікації між учасниками), критерії їх вибору. «ПАДагогічне колесо» Аллана Керрінгтона. Спільне навчання, навчання у співпраці та кооперативне навчання. Принципи успішного спільного навчання. Форми спільного навчання. Переваги спільного навчання. Спільне навчання в	Основи електронного коучингу: особливості, переваги, виклики. Використання чат-ботів та AI-асистентів у електронному коучингу. Методи формування оцінювання у системах електронного коучингу. Типи електронних освітніх ресурсів: класифікація та особливості. Критерії оцінки якості електронних навчальних матеріалів.

Самостійна робота

			Інтернеті. Умови успішного спільного навчання в Інтернеті. Групова динаміка. Оцінювання спільного навчання в Інтернеті.		Доступність і інклюзивність електронних освітніх ресурсів.
Лекція 5.	Електронний коучинг. Сутність електронних освітніх ресурсів та їх місце у системі дидактичних засобів.	ПЗ 5	Ролі електронного коуча (організаційна, соціальна, педагогічна / предметна). Залучення здобувачів освіти та стимулювання внутрішньої мотивації. Етапи підтримки здобувачів освіти в електронному навчанні. Значення зворотного зв'язку у процесі навчання. Види зворотного зв'язку. Особливості електронної (комп'ютерно-опосередкованої) комунікації. Цифрові інструменти для електронного коучингу, критерії їх вибору. Електронні освітні ресурси та електронні дидактичні ресурси. Поняття та специфіка електронних дидактичних ресурсів. Місце дидактичних електронних ресурсів у системі дидактичних засобів. Функціональні можливості дидактичних електронних ресурсів у навчальному процесі	Самостійна робота	Алгоритм створення інтерактивного контенту для навчання.
Лекція 6.	Проектування та реалізація електронних ресурсів, які забезпечують успішність у вивченні навчального матеріалу. Проектування та реалізація електронних ресурсів, які забезпечують контроль й діагностику навчальних досягнень	ПЗ-6	Тренінгова функція електронних ресурсів. Адаптивні тренажери. Інструментарій створення електронних тренажерів. Технологічні прийоми створення інтерактивних та нелінійних презентацій. Засоби візуалізації навчальної інформації. Інфографіка. Інструментарій розробки інфографіки. Інтерактивні плакати. Сутність та специфіка контрольних, діагностичних та моніторингових заходів. Інструментальні засоби розробки засобів контролю й діагностики навчальних досягнень. Реалізація контрольних заходів в середовищі MOODLE та інш		Використання ігрових технологій (gamification) у навчальному процесі. Оцінка ефективності електронних ресурсів: аналітика та зворотний зв'язок. Використання тестових платформ для контролю знань (Quizizz, Socrative, Google Forms). Формувальне та підсумкове оцінювання у цифровому освітньому середовищі. Автоматизація оцінювання навчальних досягнень за допомогою AI. Поняття «дидактика» і «цифрова дидактика». Дидактичний трикутник і дидактичний тетраедр. Модель TPACK (Technological Pedagogical Content Knowledge): базові принципи, сутність. Профіль готовності педагога до цифрового навчання. Загальна характеристика дистанційного та змішаного навчання. Поняття «дистанційне навчання», «дистанційна форма», «дистанційні технології». Переваги та виклики дистанційного навчання. Планування й організація освітнього процесу в умовах змішаного навчання. Інструменти для змішаного навчання. Поняття «технологія» та «інструмент». Цифрові інструменти для підтримки навчального процесу .
Лекція 7.	Експертне оцінювання електронних освітніх ресурсів.	ПЗ-7 ПЗ-8	Психолого-педагогічні вимоги до електронних освітніх ресурсів. Технічні та здоров'язбережувальні вимоги до електронного ресурсу. Ергономічні вимоги до електронного освітнього ресурсу. Педагогічна експертиза електронного ресурсу як діяльність, спрямована на формування обґрунтованої оцінки якості розробленого ресурсу та встановлення його відповідності навчальним цілям. Змістовно-наукова, методична та дизайн-ергономічна експертиза. Критерії й показники якості дидактичного електронного ресурсу.		Спільне (колаборативне) навчання. Спільне навчання, навчання у співпраці та кооперативне навчання. Електронний коучинг. Ролі електронного коуча (організаційна, соціальна, педагогічна / предметна). Сутність електронних освітніх ресурсів та їх місце у системі дидактичних засобів. Проектування та реалізація електронних ресурсів, які забезпечують успішність у вивченні навчального матеріалу. Проектування та реалізація електронних ресурсів, які забезпечують контроль й діагностику навчальних досягнень. Експертне оцінювання електронних освітніх ресурсів.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник / за ред. Гуревича Р. С. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с. URL: <http://kist.ntu.edu.ua/textPhD/itn.pdf>.
2. Зеленська Л. Д., Балацінова А. Д. Використання засобів електронного навчання у професійній підготовці сучасного вчителя в умовах переходу до епохи «Smart» // Smart-образование в smart-обществе: возможные пути адаптации : материалы XVII ежегод. Междунар. науч.-практ. конф. (Харьков, 14 февр. 2019 г.). Харьков : Изд-во НУА, 2019. С. 92–94. URL: <https://u.to/FO4hGw>.
3. Кадемія М. Ю., Шахіна І. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Планер», 2011. 220 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/I_741_96203634.pdf.
4. Кухаренко В. М., Бондаренко В. В. Екстрене дистанційне навчання в Україні : монографія. Харків Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409
5. Олєфіренко Н. В. Інформаційно-комунікаційні технології у шкільній освіті зарубіжних країн. Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. 2010. № . С. 19–28.
6. 7. Олєфіренко Н. В. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до проектування дидактичних електронних ресурсів : монографія. Харків : Вид-во ТОВ «Щедра садиба плюс», 2014. 336 с.
7. Олєфіренко Н. В. Проектування дидактичних електронних ресурсів на засадах функціонального підходу : навч. посіб. Харків : ХНПУ, 2014. 72 с
8. Пономарьова М. С. Професійна освіта: термінологія, стратегія розвитку освітньої діяльності, проблеми інновації [Текст] / М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, А. Засядьовк // Вісник науки та освіти. - 2024. - № 5 (23). - С. 1312-1331
9. Пономарьова М. С. Філософія людського спілкування та науково-психологічні підходи до визначення адаптації / З. Шайхлісламов, М. Пономарьова, В. Фоменко Наукові інновації та передові технології. 2024/5/19 С. 1477-1488.
10. Пономарьова М. С. Пріоритети та недоліки дистанційної форми навчання і виховання в умовах воєнного стану / З.Р. Шайхлісламов, М.С. Пономарьова, В.Є. Фоменко, Золотарьова С. А. Вісник науки та освіти. 2024. 7(25) С. 1154-1166.

Методичне забезпечення

1. Цифрова дидактика [Текст] : навч.-метод. посібник для самост. (дистанц.) вивч. дисципліни студентами першого (бакалавр.) рівня вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання, спец. 015 Професійна освіта / М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, В. Є. Новікова. - Харків : ДБТУ, 2024. - 56 с.
2. Робоча програма з курсу «Цифрова дидактика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) уклад. М.С. Пономарьова – Харків: ДБТУ, 2024
3. Цифрова дидактика: тестові завдання для підсумкового та поточного контролю для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) уклад. М.С. Пономарьова – Харків: ДБТУ, 2024 .
4. Ponomarova M. Integration of the educational process in higher education with digital technologies [Electronic resource] / S. Zolotarova, M. Ponomarova, S. Stankevych, V. Novikova, A. Zolotarov // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. - 2024. - Issue 3. - P. 149-156. - DOI 10.33271/nvngu/2024-3/149. – (Scopus).
5. Пономарьова М. Інформаційне забезпечення як чинник підвищення ефективності галузі насінництва [Текст] / М. С. Пономарьова, О. В. Чигрин, О. В. Гепенко // Вчені записки Київ. нац. екон. ун-ту ім. Вадима Гетьмана : збірник наук. пр. - Київ : КНЕУ, 2024. - Вип. 34. - С. 186-198
6. Пономарьова М.С. Зайнятість працівників закладів освіти та їх потенціал на ринку праці Вісник профосвіти. Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Харківській області. 2023/2/3. С. 15-18. (журнал, Україна, українська).
7. Пономарьова М.С., Золотарьова С.А., Євсюков О.Ф., Засядьовк А.О. Місце мотиваційного навчання в освітньому просторі, Вісник науки та освіти, № 11(17) (2023): [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11\(17\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11(17)). (журнал, Україна, українська).
8. Пономарьова М.С., Золотарьова С.А., Євсюков О.Ф. Використання професійно-освітніх компонентів та Soft-skills у сучасних моделях педагогічному менеджменту. Вісник науки та освіти, № 12(18) (2023). <https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-12> (18). (журнал, Україна, українська).
9. Пономарьова М.С., Должикова І.С., Захаров І.К., Кривошея С.В., Кривошея Є.В. Стратегічна складова управління електронним бізнесом та смарт технологіями Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2021. № 2. Т. 2. С. 259- 266
10. Пономарьова М.С. Обізнаність суб'єктів соціально-трудова відносин в інституціональному бізнес-середовищі / Чернега І.І., Бурляй О.Л., Бленда Н.О., Пономарьова М.С., Прозорова Н.В. / Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2021. № 2. Т. 1. С. 148-161.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за теми
		до 50	підсумкове тестування
Поточне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.